

J. J. F. DOTZAUER VİYOLONSEL METODU BİRİNCİ KİTABININ HEDEF VE HEDEF DAVRANIŞLAR YÖNÜNDE İNCELENMESİ

Examination of First Book of J. J. F. Dotzauer Violoncello Method in terms of Target and Target Behaviors

Damla BULUT¹
Taner TOPALOĞLU²

Özet

Araştırmada J. J. F. Dotzauer viyolonsel metodu birinci kitabının hedef ve hedef davranışlar yönünden incelenmesi ve bu metodun YÖK'nun müzik eğitimi anabilim dalları lisans programında viyolonsel eğitimi için belirlediği hedef davranışlara ne ölçüde yer verdiğinin tespit edilmesi amaçlanmıştır. İlgili veriler kaynak taraması yoluyla, araştırmacılar tarafından oluşturulan görüşme sorularının 2008–2009 eğitim öğretim yılında ilgili anabilim dallarında görev yapan viyolonsel öğretim elemanlarına uygulanmasıyla ve kitabın müzikal dinamikler ile sağ el ve sol el teknikleri bakımından analizi elde edilmiştir. Araştırmada sözkonusu kitabın, en çok crescendo ve diminuendo müzikal dinamiklerini içeren, sağ elde daha çok legato ve vurgulama, sol el ise daha çok parmak tutma tekniklerini kapsayan etütlere yer verdiği ve YÖK'nun müzik eğitimi anabilim dalları lisans programında viyolonsel eğitimi için belirlediği hedef davranışlardan sağ el legato ile sol el staccato tekniği, 1. pozisyon, dizi çalma ve farklı pozisyon geçişleri ile ilgili çalışmalara büyük ölçüde yer verdiği sonuçlarına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: müzik Eğitimi, viyolonsel, viyolonsel eğitimi, viyolonsel metodu, dotzauer.

Abstract

In the study it is aimed to examine the first book of J. J. F. Dotzauer violoncello in terms of target and target behaviors and to determine to what extent this method contains target behaviors determined by Higher Education Institution for violoncello education in undergraduate program in musical education departments. Relevant data are collected by literature search, by applying interview questions prepared by researchers to violoncello instructors working in relevant departments in 2008-2009 educational year, and by analyzing the book in terms of musical dynamics and of right-hand and left-hand techniques. In the study it is found out that the said book contains drills that cover mostly crescendo and diminuendo musical dynamics, heavily legato and intonation on right-hand and finger holding techniques on left-hand, and that it contains right-hand legato and left-hand staccato techniques, 1st position, playing series and different position passages among the target behaviors determined by Higher Education Institution for violoncello education in undergraduate programs of musical education departments.

¹ Yrd.Doç.Dr.;Niğde Üniversitesi Eğitim Fakültesi GSEB Müzik Eğitimi ABD, Niğde, dbulut@nigde.edu.tr

² Öğr.Gör.;Harran Üniversitesi Eğitim Fakültesi GSEB Müzik Eğitimi ABD, Şanlıurfa, tanertopaloglu@hotmail.com

Keywords: musical education, violoncello, violoncello education, violoncello method, dotzauer.

1. GİRİŞ

Eğitim, en genel anlamıyla insanları belli amaçlar doğrultusunda geliştirme süreci olarak tanımlanabilir (Fidan ve Erden, 1993: 12). Bireyler eğitim aracılığı ile yaşayan değerlerini koruma, idealleri doğrulama, değerleri aktarma fırsatı bulurlar. Bu fırsat her toplumun kendi insanlarını hayata hazırlamasını sağlar. Kişiliğin biçimlendirilmesini sağlayan eğitim, aynı zamanda insanların yönlendirilmesini de hedefler (Güler, 1997: 1).

Belirtilen hedefe ulaşılması durumunda bireyin davranışlarında meydana gelen değişikliklerle birlikte toplumu etkilemesi, toplumda var olan değişikliklerinde bireyi etkilemesi kaçınılmaz bir olgudur. Çünkü birey toplumsal ve kültürel tüm etkileşimlerle birbirinden etkilenen bir varlıktır. Birey ile çevresi arasındaki bu etkileşimin, eğitim yoluyla daha düzenli, daha etkili ve verimli olması beklenir (Uçan, 1982: 2). Bu beklenti doğrultusunda geliştirilen çağdaş eğitim modeli bireylerin bedensel (fiziki), bilişsel (zihni), duyuşsal (hissi) ve devinişsel (hareki) yönleriyle dengeli birer bütün halinde, en uygun ve ileri düzeyde yetişmelerini amaçlamaktadır.

Çağdaş yaşantının gerektirdiği çağdaş bireyler ve çağdaş toplumlar, bilimsel, sanatsal ve teknik olmak üzere üç tür bilgi, beceri, görüş ve anlayışına ihtiyaç duyarlar. Özellikle gelişmiş ülkelerde ise çağdaş eğitim anlayışı ve süreci içerisinde sanat eğitimi eğitimin, fonetik sanatlar eğitimi sanat eğitiminin, müzik eğitimi de fonetik sanatlar eğitiminin ana boyutlarından kabul edilir (Uçan, 2005: 40). Sanat eğitiminin önemli bir boyutu olan müzik eğitimi, estetik anlayışa duyarlı insanlar yetiştirmeyi ve eğitim becerilerini geliştirmeyi hedefleyen bir eğitim türüdür (Toksoy, 2005: 18).

Müzik eğitimiyle bireyde meydana gelen değişimler öncelikle toplumu ve toplumu oluşturan değer tüm bireyleri etkisi altına alır. İnsanın doğum öncesinde başlayıp doğumdan sonra belirginleşen müziğin oluşumu ve gelişmesi, müziği insan yaşamındaki bireysel, toplumsal, kültürel ve eğitimsel işlevleri müzik eğitimini zorunlu kılar (Uçan, 2005: 418).

Müzik eğitimi, aslında bir bütün olmakla birlikte, genel müzik eğitimi, özengen müzik eğitimi ve mesleki müzik eğitimi olmak üzere üçe ayrılır. Bu araştırmada mesleki müzik eğitimi ele alınmıştır. Uçana göre (1997: 30) mesleki müzik eğitimi, müzik alanının bütününü, bir kolunu veya dalını meslek olarak seçen, müziğe yeterli düzeyde yetenekli kişilere yönelik olup, mesleğin gerektirdiği müziksel davranışları ve birikimi kazandırmayı amaçlar.

Çalgı, müzikle insanı birleştiren ve kaynaştıran, insanın kendisiyle özdeşleşip bütünleşmesine kaynaklık eden, insana kendisini ve duygularını ifade edebilme fırsatı tanıyan, onu toplumsal olmaya yönlendiren, çalgı eğitiminin ve müzik eğitiminin dolayısıyla da müzik sanatının önemli bir parçasıdır (Uslu, 1998: 27). Bu nedenledir ki öğrenilen bilgilerin uygulamaya

dönüştürülmesi, öğrenmenin daha etkin ve kalıcı olması gibi özelliklerle çalgı eğitimi müzik eğitiminin önemli bir dalını oluşturur. Dolayısıyla çalgı eğitimi, bireylerin bir çalgıyı çalabilmeyi öğrenmesi, o çalgıda kendini yetiştirme olanağı bulması ve bireylerin müzik eğitiminde çalgısından faydalanma imkânı vermesi açısından ister genel, ister özengen, ister mesleki amaçlı olsun her düzeyde yapılan müzik eğitiminin en önemli ve en anlamlı boyutlarından biridir.

Çalgı eğitimi ile öğrenciye kazandırılması gereken bilişsel (zihinsel, zihni), duyuşsal (duygusal, hissi) ve devinişsel (devinimsel, hareki) olmak üzere üç grupta toplanabilecek davranışlar bulunmaktadır. Bu davranışlardan;

- Çalgı eğitiminde çalgı terimlerinin öğrenilmesi ve çalgı çalmada gereken tekniklerin kavranması bilişsel alanı,
- Çalgının sevilmesi, çalmaya ilişkin disiplinli çalışmaya yönelik bir tutum geliştirilmesi ve çalgı çalmaya yaşantıda yer verilmesi duyuşsal alanı,
- Çalgı çalmada iki elin eş güdümünün sağlanması, çalgı çalmada karşılaşılan problemleri çözmeye yönelik davranışların kazanılması ise devinişsel alanı kapsamaktadır (Özen, 2004: 60).

Çalgı eğitiminde bu davranış ve becerileri kazanan müzik öğretmeni ileriki meslek hayatında, şarkıları öğretirken, müziksel örneklemelerinde bulunurken ve eşlik yaparken çalgısını daha iyi nitelikli bir şekilde kullanabilecektir. Öğretmenin çalgısında yetkin olma durumu, onun kalitesi, müzikal kişiliği ve içinde bulunduğu toplum içerisindeki yerinin tespitinde çok önemli bir unsur olacak ve aynı zamanda da öğrencilerin müziksel beğenilerini oluşturma ve geliştirme sürecinde doğrudan etki edecektir. Bu anlamda çalgı eğitimi yapılmadığı durumlarda müzik eğitimi ya eksik ya da yetersiz kalır veya yeterince sağlam ve tutarlı olmaz (Say, 1995: 78).

Bu bağlamda Türkiye’de müzik öğretmeni yetiştiren eğitim fakültelerinin MEABD’nda çalgı eğitimi müzik eğitiminin önemli bir boyutunu oluşturmakta ve bireysel çalgı eğitimi adı altında 4 yıl (8 yarıyıl) eğitim verilmektedir. Bireysel çalgı eğitiminde geleneksel Türk Müziği çalgılarından bağlama, ud, kanun v.b. batı müziği çalgılarından ise keman, viyola, çello, yan flüt gibi pek çok çalgıya yer verilmektedir. Bu çalgılar içerisinde yaylı çalgıların eğitimi ile kazanılmış müziksel yetiler öğrenme becerilerinin gelişimine fazlaca yarar sağlamakta, duyuşsal algıyı ve beğeniyi (güzel-çirkin ayırımı) geliştirmektedir. Aynı zamanda kol-vücut kontrolünün bağımsızlığı gibi küçük ve büyük motor koordinasyonuna da (devinişsel eşgüdüm) yarar sağlamaktadır (Klotman 2000, 44).

Yaylı çalgılar ailesinden olan viyolonsel keman ailesinin bir sekizli kalın ses veren çalgısıdır. Solo ve eşlik olarak kullanılır. Kısaca çello denilen bu çalgının, senfoni orkestrasından başka üçlü, dördü ve beşli yaylı topluluklarında önemli bir yeri vardır. Bu çalgı için bestecilerin sayısız yapıtları vardır (Çalışır, 1969: 125). Bu çalgının insan sesine en yakın tınıya sahip tenor bir çalgı olması ayrıca eşlik sazi ve solo bir çalgı olması özellikleri onu çalgı eğitiminde dikkati çeken önemli bir çalgı konumuna getirmiştir.

Bunun yanında viyolonsel çalgısının Türkiye’de halk tarafından tanınmaya başlaması ayrıca geleneksel Türk müziğinde kullanılmaya başlaması bu çalgıya olan ilgiyi artırmış ve MEABD’nin çalgı eğitiminde önemli bir yeri olmasını sağlamıştır.

MEABD müzik eğitiminin önemli bir boyutu olarak verilen çalgı eğitimi, çalgıyı çalabilme becerisine sahip olabilmek için bir takım davranışların sistematik olarak kazanılmasını amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusunda çalgı çalmak yoğun çaba ve konsantrasyon gerektiren fiziksel ve zihinsel bir eylemdir. Çalgı çalmak için gereken istendik davranışlar, kişinin bedensel koordinasyon, zamanlama ve becerilerinin gelişmesine bağlı olarak aşama kaydetmektedir. Bu davranış ve becerilerin kazandırılıp geliştirilmesinde izlenecek yolu belirleyen çalgının teknik olanaklarına göre düzenlenmiş çalgı metotları, etüt ve egzersizleri büyük önem taşımaktadır. Çalgı metodu sözü, saz çalma sanatının teknik ve müzikalite yönlerini bilimsel bir yöntemle öğretebilmek için her çalgının kendi özelliklerine göre hazırlanmış çalgı öğretim kitabı (Sun, 1969: 158) olarak tanımlanabilir.

Zorluk seviyelerine göre de çeşitlilik gösteren metot, etüt ve egzersiz kitapları eğitim süreci içerisinde yapılan etkinliklerin temel öğretim materyalleridir. Yaylı çalgılardan olan viyolonsel için hazırlanmış olan metot, etüt ve egzersiz kitapları da çalgı tekniğinin öğrenilmesi, karşılaşılan güçlüklerin aşılmasına yönelik alıştırmalar içerirler.

1. 1. Amaç

Araştırmada 2008/2009 eğitim öğretim yılında MEABD’nda görev yapan viyolonsel öğretim elemanlarının lisans düzeyinde en sık kullandıkları J. J. F. Dotzauer viyolonsel metodu birinci kitabının hedef ve hedef davranışlar bakımından incelenmesi ve bu metodun Yüksek Öğretim Kurumu’nun (YÖK) MEABD lisans programında viyolonsel eğitimi için belirlediği hedef davranışlara ne ölçüde yer verdiğinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

1. 2. Önem

Bu araştırma MEABD’nda kullanılmakta olan viyolonsel metotlarını tanıtmayı, bu metotlar içinde en çok kullanılan J. J. F. Dotzauer viyolonsel metodu birinci kitabını hedef ve hedef davranışlar bakımından inceleyerek viyolonsel öğretmenlerine kaynaklık etmesi ve söz konusu metotta YÖK’nun belirlemiş olduğu hangi hedef davranışlara ne ölçüde yer verildiğini tespit etmesi bakımından önemlidir. Ayrıca araştırma J. J. F. Dotzauer viyolonsel metodu birinci kitabının YÖK’nun MEABD lisans programında viyolonsel eğitimi için belirlemiş olduğu hedef davranışlara ne ölçüde yer verildiğini inceleyen ilk araştırma olması bakımından da önem taşımaktadır.

2. YÖNTEM

Bu araştırma, MEABD’nin viyolonsel eğitiminde kullanılan mevcut viyolonsel metodlarını tespit etmesi ve bu metotlar içinde en çok kullanılan J. J. F. Dotzauer viyolonsel metodu birinci kitabını müzikal dinamikler ile sağ el

ve sol el teknikleri açısından incelemesi bakımından alan araştırmasına dayalı betimsel bir çalışmadır.

Araştırmanın evrenini MEABD’nda kullanılan viyolonsel metotları, örnekleme ise 2008-2009 eğitim öğretim yılında MEABD’nda en sık kullanılan J. J. F. Dotzauer viyolonsel metodunun birinci kitabı oluşturmaktadır.

Araştırmada kuramsal veriler kaynak taraması yoluyla, MEABD’nin viyolonsel eğitiminde kullanılan viyolonsel metodlarına yönelik veriler ise araştırmacılar tarafından oluşturulan görüşme sorularının 2008–2009 eğitim öğretim yılında MEABD’nda görev yapan 17 viyolonsel öğretim elemanına uygulanmasıyla ve söz konusu etüdlerin sol el ve sağ el teknikleri bakımından analizi ile toplanmıştır.

Araştırmanın genel amacı çerçevesinde viyolonsel metodlarının tespitine yönelik olarak toplanan veriler, önce veri kodlama formlarına işlenmiştir. Daha sonra bilgisayara aktarılan verilerin üzerinde gerekli istatistiksel çözümler için The Statistical Packet For The Social Sciences (SPSS) programından yararlanılmıştır.

3. BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde araştırma verilerinden elde edilen bulgular ve bulgulara dayanılarak yapılan yorumlar, tablolar halinde yer almaktadır.

Tablo 3. 1. MEABD’nda Kullanılan Viyolonsel Metotları ve Dağılımı

<i>METOTLAR</i>	<i>METOTLARIN KULLANILDIĞI ÜNİVERSİTELER</i>	<i>METOTLARI KULLANAN ÖĞRETİM ELEMANI SAYISI</i>
DOTZAUER. J.J.F- EXERCİSES FOR VIOLONCELLO BOOK I	Yüzüncü Yıl, Selçuk, Dokuz Eylül, Pamukkale, Ondokuz Mayıs, Mehmet Akif Ersoy, Muğla, Abant İzzet Baysal, Cumhuriyet, Karadeniz Teknik, Atatürk, Gazi Osmanpaşa, Marmara, Uludağ	14
LEE. S. -12 MELODİSCHE ETUDEN FÜR VIOLONCELLO	Cumhuriyet, Marmara, Harran, Pamukkale Atatürk, Karadeniz Teknik, Selçuk, Abant İzzet Baysal, Muğla, Yüzüncü Yıl, Dokuz Eylül	11
GRUTZMACHER, FR.- OP.38 24 ETUDEN FÜR VIOLONCELLO	Yüzüncü Yıl, Selçuk, Dokuz Eylül, Marmara, Muğla,	9

	Pamukkale, Abant İzzet Baysal, Harran, Mehmet Akif Ersoy	
FEUILLARD, L.R.- DAİLY EXERCİSE	Gazi, Yüzüncü Yıl, Trakya, Ondokuz Mayıs, Mehmet Akif Ersoy, Cumhuriyet, Marmara, Uludağ	8
SEVCİK, O.-VİOLONCELLO WORKS	Gazi, Selçuk, Pamukkale, Gazi Osmanpaşa, Abant İzzet Baysal, Atatürk	6
SEVCİK, O.- CHANGES OF POSITION & PREPARATORY SCALE STUDIES	Ondokuz Mayıs, Mehmet Akif Ersoy, Harran, Cumhuriyet, Uludağ	5
SUZUKİ. S.-SUZUKİ CELLO SCHOLL	Selçuk, Pamukkale, Ondokuz Mayıs, Karadeniz Teknik, Atatürk	5
GRUTZMACHER, FR.- OP.72 12ETUDENFÜRVIOLONCELLO	Dokuz Eylül, Marmara, Harran	3
GRUTZMACHER, FR.- TAGLİCHE ÜBUNGEN DAİLY EXERCİSES FOR VİOLONCELLO	Harran, Muğla, Dokuz Eylül	3
POPPER, D. – OP.73 HIGH SCHOOL OF CELLO PLAYİNG 40 ETUDES FOR CELLO	Mehmet Akif Ersoy, Trakya, Dokuz Eylül	3
COSMANN, B. –STUDİES FOR DEVELOPMENT OF AGİLİTY OF FİNGERS	Yüzüncü Yıl, Gazi Osmanpaşa	2
DOTZAUER. J.J.F- VİOLONCELLO TUTOR(VİOLONCELLO SCHULE)	Ondokuz Mayıs, Gazi Osmanpaşa	2
KUMMER, F.A- OP.60 VİOLONCELLO SCHULE	Uludağ, Trakya	2
WERNER, J.- PRAKTİSCHE VİOLONCELLO SCHULE (STANDART VİOLONCELLO METH)	Marmara, Gazi, Abant İzzet Baysal, Harran, Cumhuriyet, Atatürk	2
DUPORT. J.L- 21 EXERCİSE POUR VİOLONCELLO	Gazi Osmanpaşa, Muğla	1
JORDANOV, Z.- VİOLNCELLOTECH.	Uludağ	1
FEUILLARD, LR.- 60 ETUDES DU JEUNE VİOLONCELLİSTE	Karadeniz Teknik	1
LEE.S.-OP.31 MELODİSCHE AND PROGRESSİVE	Gazi Osmanpaşa	1

Tablo 3. 1.'deki bulgulara göre, MEABD'nın viyolonsel eğitiminde en sık kullanılan metodun J. J. F. Dotzauer viyolonsel metodunun birinci kitabı olduğu söylenebilir.

Tablo 3. 2. J.J.F.Dotzauer Viyolonsel Metodu Birinci Kitabında Yer Alan Etütlerin İçerdikleri Müzikal Dinamikleri Uygulayabilme Hedef ve Hedef Davranışlara Göre Dağılımı

HEDEFLER	HEDEF DAVRANIŞLAR	ETÜT NO	%
Müzikal Dinamikleri Uygulayabil-me	Crescendo Uygulayabilme	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34	94
	Diminuendo Uygulayabilme	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34	94
	Piano Uygulayabilme	1, 2, 4, 5, 6, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34	88
	Forte Uygulayabilme	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33	88
	Mezzo Forte Uygulayabilme	1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 27, 28, 29, 30, 31, 33, 34	82
	Pianissimo Uygulayabilme	12, 14, 15, 17, 20, 22, 23, 24, 26, 27, 28, 30, 31, 33, 34	50
	Rallentando Uygulayabilme	3, 6, 13, 15, 21, 22, 23, 27, 29, 31, 32, 33	35
	Decrescendo Uygulayabilme	1, 14, 18, 19, 20, 21, 24, 25, 26, 30, 34	32
	Fortissimo Uygulayabilme	4, 5, 13, 14, 23, 28, 29, 32, 33	26
	Ritardando Uygulayabilme	2, 11, 18	8

Tablo 3. 2’de J. J. F. Dotzauer viyolonsel metodu birinci kitabında müzikal dinamikleri uygulayabilme hedefinde kazandırılması gereken hedef davranışlar olarak; crescendo ve diminuendo’nun %94, piano ve forte’nin %88, mezzo forte’nin %82, pianissimo’nun %50, rallentando’nun %35, decrescendo’nun %32, fortissimo’nun %26 ve ritardando’nun %8 oranında kullanımına yer verildiği görülmektedir.

Tablo 3. 3. J.J.F.Dotzauer Viyolonsel Metodu Birinci Kitabında Yer Alan Etütlerin İçerdikleri Sağ El Yay Tekniklerini Uygulayabilme Hedef ve Hedef Davranışlara Göre Dağılımı

HEDEFLER	HEDEF DAVRANIŞLAR	ETÜT NO	%
Sağ El Yay Tekniklerini Uygulayabilme	Legato Tekniğini Uygulayabilme	1, 3, 4, 9, 10, 11, 13, 14, 16, 17, 19, 21, 22, 23, 24, 27, 33,28, 30, 31, 32, 34	64
	Vurgulama Tekniğini Uygulayabilme	1, 4, 6, 7, 8, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 25, 27, 28, 29, 33	50
	Staccato Tekniğini Uygulayabilme	1, 4, 6, 7, 12, 13, 18, 19, 22, 23, 25, 27, 28, 32, 33	44
	Detache Tekniğini Uygulayabilme	1, 20, 23, 24, 29	14
	Bağlı Staccato	6, 16, 27	8
	Bağ İçinde Bağ Kullanım Tekniğini Uygulayabilme	8, 15, 34	8
	Martele Tekniğini Uygulayabilme	4, 32	5
	Spiccato Tekniğini Uygulayabilme	30	2
Marcato Tekniğini Uygulayabilme	5	2	

Tablo 3. 3'te J. J. F. Dotzauer viyolonsel metodu birinci kitabında sağ el yay tekniklerini uygulayabilme hedefinde kazandırılması gereken hedef davranışlar olarak; legato'nun %64, vurgulama'nın %50, staccato'nun %44, detache'nin %14, bağlı staccato ve bağ içinde bağ kullanımı'nın %8, martele'nin %5, spiccato ve marcato'nun %2 oranında kullanımına yer verildiği görülmektedir.

Tablo 3. 4. J.J.F.Dotzauer Viyolonsel Metodu Birinci Kitabında Yer Alan Etütlerin İçerdikleri Sol El Davranışlarını Uygulayabilme Hedef ve Hedef Davranışlara Göre Dağılımı

HEDEFLER	HEDEF DAVRANIŞLAR	ETÜT NO	%
Sol El Davranışlarını Uygulayabilme	Parmak Tutma Tekniğini Uygulayabilme	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 11, 12, 13, 15, 16, 18, 19, 20, 21, 22, 24, 25, 29, 30, 31, 32, 33, 34	73
	Flajole Tekniğini Uygulayabilme	9, 10, 12, 15, 17, 24, 29, 32	23
	Arpej (Arbeggio) Tekniğini Uygulayabilme	14, 19, 22, 24, 28, 30, 31	20
	2 Ses Çalma Tekniğini Uygulayabilme	4, 10, 14, 22, 3	14

1-4 Pozisyon Geçişini Uygulayabilme	2, 7, 8, 4	11
Tel Geçiş Tekniğini Uygulayabilme	1, 13, 28	8
Trill Tekniğini Uygulayabilme	10, 16, 22	8
2. 3. ve 4. Pozisyon Tekniğini Uygulayabilme	23, 30, 31	8
Yukarı Mordan Tekniğini Uygulayabilme	16, 34	5
Üçlü Akor Tekniğini Uygulayabilme	26, 28	5
Bare Tekniğini Uygulayabilme	26, 27	5
Vibrato Tekniğini Uygulayabilme	27, 34	5
Yarım Açık Pozisyon Tekniğini Uygulayabilme	1	2
1. 3. ve 4. Pozisyon Geçiş Tekniğini Uygulayabilme	9	2
2. Pozisyon Tekniğini Uygulayabilme	18	2
2. ve 4. Pozisyon Tekniğini Uygulayabilme	20	2
1. 2. 3. ve 4. Pozisyon Tekniğini Uygulayabilme	27	2
5. Pozisyon Tekniğini Uygulayabilme	29	2
Çarpma Tekniğini Uygulayabilme	33	2

Tablo 3. 4'te J. J. F. Dotzauer viyolonsel metodu birinci kitabında sol el tekniklerini uygulayabilme hedefinde kazandırılması gereken hedef davranışlar olarak; parmak tutma'nın %73, flajole'nin %23, arpej'in %20, iki ses çalma'nın %14, 1. ve 4. pozisyon'nun %11, tel geçişi, trill ve 2. 3. ve 4. pozisyon'nun %8, yukarı mordan, üçlü akor, bare ve vibrato'nun %5, yarım açık pozisyon, 1. 3. ve 4. pozisyon, 2. ve 4. pozisyon, 1. 2. 3. ve 4. pozisyon, 5. pozisyon ve çarpma tekniği'nin %2 oranında yer aldığı görülmektedir.

Buna göre, J. J. F. Dotzauer viyolonsel metodu birinci kitabında müzikal dinamik olarak en çok piano ve forte içeren etütlere, sağ el yay tekniği olarak en çok legato ve vurgulama tekniği içeren etütlere, sol el tekniği olarak en çok parmak tutma tekniğini içeren etütlere yer verildiği söylenebilir.

Tablo 3. 5. J. J. F. Dotzauer Viyolonsel Metodu Birinci Kitabında YÖK'nun MEABD Lisans Düzeyi Viyolonsel Eğitimi İçin Belirlediği Hedef Davranışlara Yer Verilme Durumu

YÖK HEDEF DAVRANIŞLAR	MEVCUT OLDUĞU ETÜT NUMARASI	KULLANILAN ETÜT SAYISI	%
Viyolonsel ve öğeleri ni tanıyabilme	-	-	-
Viyolonsel çalmaya	-	-	-

ilişkin temel bilgi ve beceriler uygulayabilme			
Sol el parmaklarını doğru yerleştirme	-	-	-
Sağ el ve sol el eşgüdümünü sağlayabilme	-	-	-
Sol elde 1.pozisyonu uygulayabilme	-	-	-
Sol elde 1. pozisyonu diğer tellerde kullanabilme	30, 31, 29, 29, 27, 23, 24, 20, 18, 15, 12, 10, 9, 2, 7, 8	16	47.0
Sağ el yay tekniğini bütün tellerde kullanabilme	-	-	-
Çift ses çalışmalarını uygulayabilme	4-10-14-22-32	5	14
Dizi çalabilme	1, 3, 4, 8, 9, 12, 15, 19, 21, 23, 29,	11	32
Sağ el legato tekniğini uygulayabilme	1-3-9-10-11-13-14-16-17-19-21-22-23-24-27-28-30-31-32-33-34	21	61
Sağ el detaç tekniğini uygulayabilme	1-20-23-24-29	5	14
Sağ el martele tekniğini uygulayabilme	32-25-4	3	8.8
Sağ el spiccato tekniğini uygulayabilme	30	1	2.9
Sağ el staccato tekniğini uygulayabilme	2-4-6-7-12-13-16-18-19-22-23-25-27-28-32-33	16	47
Sol el tel geçiş tekniğini uygulayabilme.	1-13-28	3	8.8
Sol elde acelite	-	-	-
Vibrato tekniğini uygulayabilme	34-27	2	5.8
Sol elde 2. konumu uygulayabilme	18-20-23-27-30-31	6	17
3.konumu uygulayabilme	9-23-27-30-31	5	14
Konumlar arasında geçişleri uygulayabilme	9-18-20-23-27-30-31	7	20
4 teli kapsayan diziler çalabilme.	-	-	-
4. konumu uygulayabilme	2-7-8-9-20-30-31	7	20
Farklı pozisyonlarda farklı dizileri seslendirebilme	2-7-8-9-20-23-27-29-30-31	10	29
5. konumu uygulayabilme	29	1	2.9
6.konumu uygulayabilme	29-24-15-12-10-9	6	17
Spiccato tekniğini farklı	-	-	-

Yay tekniklerinde uygulayabilme			
Düzeğe uygun ulusal ve evrensel boyutta eserleri seslendirebilme	-	-	-
7. ve push konum uygulayabilme	-	-	-
Viyolonsel eğitimi müziğinde kullanabilme	-	-	-
Viyolonselde dağarcık geliştirebilme	-	-	-

Tablo 3. 5'te YÖK tarafından MEABD lisans programında belirlenen sağ el legato tekniğini uygulayabilme hedef davranışına etütlerin %61'inde, sol elde 1. pozisyonu diğer tellerde kullanabilme ve sağ el staccato tekniğini uygulayabilme hedef davranışlarına etütlerin %47'sinde, dizi çalabilme hedef davranışına etütlerin %32'sinde, farklı pozisyonları kapsayan değişik tonlardaki dizileri seslendirebilme hedef davranışına etütlerin %29'unda, konumlar arasında geçişleri uygulayabilme ve 4. konumu uygulayabilme hedef davranışlarına etütlerin %20'sinde, 6. konumu uygulayabilme ve sol elde 2. konumu uygulayabilme hedef davranışlarına etütlerin %17'sinde, çift ses çalışmalarını uygulayabilme, sağ el detache tekniğini uygulayabilme ve 3. konumu uygulayabilme hedef davranışlarına etütlerin %14'ünde, sağ el marcele tekniğini uygulayabilme ve sol el tel geçiş tekniğini uygulayabilme hedef davranışlarına etütlerin %8,8'inde, sağ el spiccato tekniğini uygulayabilme ve 5. konumu uygulayabilme hedef davranışlarına etütlerin %2,9'unda, vibrato tekniğini uygulayabilme hedef davranışına etütlerin %5,8'inde yer verildiği görülmektedir.

Bu bulgular doğrultusunda, J. J. F. Dotzauer viyolonsel metodu birinci kitabının YÖK tarafından MEABD lisans programında viyolonsel eğitimi için belirlenen hedef davranışlardan başta sağ el legato tekniği, sağ el staccato tekniği, 1. pozisyon, dizi çalma ve farklı pozisyon geçişleri ile ilgili çalışmalara büyük ölçüde yer verildiği söylenebilir.

4. SONUÇ ve ÖNERİLER

Bu bölümde araştırmada elde edilen bulgulara dayanılarak ulaşılan sonuçlar ve bu sonuçlara bağlı olarak geliştirilen öneriler yer almaktadır.

4. 1. Sonuçlar

- MEABD'nda lisans düzeyi viyolonsel eğitiminde 2008-2009 eğitim öğretim yılı itibarıyla sıklıkla J. J. F. Dotzauer viyolonsel metodu birinci kitabının kullanıldığı,
- J. J. F. Dotzauer viyolonsel metodu birinci kitabında ulaşılmak istenen hedeflerin müzikal dinamikleri uygulayabilme, sağ el yay tekniklerini uygulayabilme ve sol el davranışlarını uygulayabilme olduğu,

- J. J. F. Dotzauer viyolonsel metodu birinci kitabında, YÖK'nun MEABD lisans programında viyolonsel eğitiminde kazandırılması gereken hedef davranışlardan %61'lik bir oranla başta sağ el legato tekniğine, %47'lik bir oranla sağ el staccato ve sol el 1.pozisyon tekniğine, %32'lik bir oranla dizi çalma ve % 29'luk bir oranla farklı pozisyon geçişleri ile ilgili çalışmalara yer verildiği,
- J. J. F. Dotzauer viyolonsel metodu birinci kitabının, YÖK'nun MEABD'nda lisans programında viyolonsel eğitiminde kazandırılmasını amaçladığı hedef davranışlardan sağ el legato ile sol el staccato tekniği, 1. pozisyon, dizi çalma ve farklı pozisyon geçişleri ile ilgili çalışmalara büyük ölçüde yer verdiği, sonuçlarına ulaşılmıştır.

4. 2. Öneriler

- J. J. F. Dotzauer viyolonsel metodu birinci kitabındaki müzikal dinamiklerin, sağ el ve sol el tekniklerinin daha rahat icra edilebilmesi için farklı metotlarda yer alan ilgili etüt ve egzersizlerle desteklenmesi,
- Öğrencilerin viyolonsel icrasının geliştirilebilmesi için J. J. F. Dotzauer viyolonsel metodu ikinci, üçüncü ve dördüncü kitaplarının da benzer yöntemlerle incelenmesi,
- Öğrencilerin viyolonsel icrasının geliştirilebilmesi için diğer viyolonsel metotlarının da benzer yöntemlerle incelenmesi,
- Viyolonsel eğitiminde kullanılan metotların müzikal ve teknik özelliklerini inceleyip viyolonsel eğitime katkı sağlayacak araştırmaların yapılması,
- YÖK'nun MEABD lisans programında viyolonsel eğitiminde kazandırılmasını amaçladığı hedef davranışları içeren özgün viyolonsel metotlarının oluşturulması,
- YÖK'nun MEABD lisans programında viyolonsel eğitiminde kazandırılmasını amaçladığı hedef davranışları içeren karma viyolonsel albümlerinin oluşturulması, önerilmektedir.

KAYNAKÇA

- Çalışır, F. (1969). *Çalgı Bilgisi*, Ankara: Dağarcık Yayınları.
- Dotzauer, J. J. F. (tarihsiz). *Exercises For Violoncello*, Kitap 1, 2, 3, 4, Katolog No. 5956, Frankfurt: Edisyon Peters.
- Fidan, N., Erden M. (1993). *Eğitime Giriş*, Ankara: Meteksan Matbaacılık.
- Güler, A. (1997). *Eğitim Tarihi ve Sosyal Temelleri*, Bolu: A. İ. B. Ü. Basımevi.
- Klotman, R. H. (2000). Why String, Music Educators Journal, 87 (3), 44.
- Özen, N. (2004). Çalgı Eğitiminde Yararlanılan Müzik Eğitimi Yöntemleri, *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24 (2), 60.
- Say, A. (1995). *Müzik Tarihi*, Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Sun, M. (1969). *Türkiye'nin Kültür Müzik Tiyatro Sorunları*, Ankara: Ajans Türk Kültür Yayınları.
- Toksoy, A. C. Günümüz Müzik Eğitiminde Kullanılan Metotlar ve Yaklaşımlara Genel Bir Bakış, http://www.muzikbilim.com/4e_2005/toksoy_ac.html adresinden 21 Eylül 2005 tarihinde indirilmiştir.

- Uçan, A. (1982). *Müzik Eğitiminde Program Geliştirme: Kuram ve Türkiye'deki Uygulama*. Müzik Sempozyumu Bildiriler Kitabı, İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Yayınları.
- Uçan, A. (1997). *Müzik Eğitimi Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar*, Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Uçan, A. (2005). *Müzik Eğitimi Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar*, Ankara: Evrensel Müzikevi.
- Uslu, M. (1998). Çalgı Eğitimi Üzerine Bir Değerlendirme, *Orkestra Dergisi*, 293, 27.